

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio Practica ...

De Conversatione Apostolica A Curatoribus Animarum piè & fructosè
instituenda - Complectens vatios & solidos modos juvandi & consolandi
diversorum Statuum Personas afflictas, præcipuè ægras & captivas

Lohner, Tobias

Dilingae, 1677

§. 1. Quanti momenti sit ministerium adiuvandi ægros & meribundos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48248](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48248)

ra videbuntur, feligam, atque in breve compendium redacta hoc capite offeram. Quæ quidem omnia iterum ad quinque ferè capita reduci possunt, videlicet 1. Ut ægros solidè consoletur. 2. Ut eosdem fructuosè occupet. 3. Ut eos ritè ad mortem disponat: 4. Ut illos contra tentationes efficaciter muniat. 5. Ut illos in ultima lucta discretè animet, atque confortet.

§. I.

Quanti momenti sit ministerium adjuvandi ægros & moribundos.

I. **M**ulta quidem à variis motiva afferuntur ad ministerij huius gravitatem ostendendam, sed quæ ad tria ferè nempe ad summam necessitatem, summam utilitatem, & summam denique jucunditatem, revocari possunt; hæc tria namque si Operarius sæpe ac seriò ponderaverit, dubitari non debet, quin ignis ardentissimi ad ægros ac moribundos adjuvandos desiderij in hac meditatione sit exarsurus. Quare operæ pretium videtur, ut singula ex tribus hisce motivis breviter demonstrantur.

II. Et in primis quidem summa huius Ministerij necessitas ex quatuor argumentis colligitur. 1. Quia à bona morte tota moribundi salus, & ipsa beatitudo dependet; nam, uti Salomon Eccl. 11. ait? *Si ceciderit lignum ad Austrum, aut ad Aquilonem, in quocunque loco ceciderit, ibi erit.* Si benè finierit vitam, in Austro erit æternæ beatitudinis; si malè, in Aquilone æternæ miseræ. Unde meritò Justus Lipsius, teste Drexelio in ætern. Sanctissimam Cœli Reginam in morte sic allocutus fertur: *O Mater DEI, adesto Famulo tuo cum æternitatis luctanti. & ne deseras me in hac hora, à qua æterna salus anime meae dependet.* 2. Quia malæ mortis detrimentum irreparabile est; cum enim semel duntaxat quemvis mori contingat, necessariò sequitur errorem, qui hîc admittitur, nullo ingenio corrigi posse. Si ergo Lamachus non ignobilis apud Lacedæmones Centurio sapienter admonuit, summam in militia vigilantiam requiri, non enim perinde errari in bello, atque aliis in rebus, eò quòd error ibidem sit irreparabilis, non item in istis; quantò magis similis vigilantia & sollicitudo in hoc extremo prælio, in quo de cujusque præliantis salute agitur, ad-

tur, adhibenda erit. 3. Quia nunquam homo tantopere indiget auxilio, atque in isto transitu; tunc enim conflictus est terribilior, vires debiliores, impedimenta graviora, & rerum occurrentium multitudo major, quam unquam fuerit; unde merito, sicut Dæmon videns tunc breve tempus superesse, & vel obtinendam, vel amittendam victoriam, auget furiosam ac rabidam suam diligentiam, ita Operarius quoque spiritualibus armis munitus accedere, omnemque in protegendo ac confortando moribundo industriam adhibere debet.

III. Jam verò summam quoque in hoc ministerio utilitatem reperiri, vel ex eo satis patet, quod nec ipsi ægro major felicitas obvenire, quam æterna beatitudo, ad quam procurandam hoc ministerium unice dirigitur, obvenire; nec ipse Operarius ad eandem felicitatem olim obtinendam certius, efficaciusque medium adhibere posse videatur. O quam lætas (inquit Philippus Servius Operarium alloquens p. 1. §. 1.) quam jucundas depromet voces animi memoris indices, quisquis operam tuam & industriam viderit se à periculosis mundi hujus fluctibus eductum in tutissimo salutis portu conquiscescere! Crede mihi, pro referenda gratia DEUM precibus sollicitare non desinet, usque dum in cælo gaudij tanti socium habuerit, cujus obtinendi tam bonum in terris nactus est Adjutorem. Quod si beati (ut loquar cum Scriptura) fraudari nequeunt à desiderio suo, intelligis, opinor, Operarie, quam utiliter operam locas, atque ad eum, cum moribundos adjuvas, te non magis illorum salutem, quam tuam velificari; nam si Apostolo Philippensibus, quos ad pietatem erudierat, dicere libuit: Gaudium & corona mea omnes vos estis; quomodo non erunt gaudium & corona tua, quos ad gaudium, coronasque cælestes quasi manu duxeris?

IV. Quod verò summa etiam in hoc ministerio jucunditas inveniatur, iterum tum moribundi ipsi, tum Operarii fideliter illis assistentes propriam suam experientiam edocti testantur. Quæ enim major ægro lætitia obtingere potest, quam si in casu omnium terribilium terribilissimo, ut ait Aristoteles, amicum fidelem habeat, qui, teste Siracide c. 6. est protectio fortis, medicamentum vitæ & immortalitatis, cujus consiliis anima perinde dulcoratur, quemadmodum unguento & variis odoribus delectatur cor? certè nihil æquè ægrum reficit, te-

ste Se-

ste Seneca ep. 79. quàm amicorum affectus. Quòd si verò niam nullum in orbe majus est gaudium, quàm bonæ & securæ conscientie lætitia, hoc maximè tempore, quando propediem venturus creditur Judex Jerusalem in lucernis scrutaturus, & singulorum conscientias examinaturus, an non iterum jucundissimum dicemus moribundos juvandi ministerium, cujus primaria cura, laborque eò potissimùm tendit, ut bonam moribundus conscientiam possideat, & cum illa spem certam æternæ felicitatis concipiat? Nec minor sanè ipsi quoque Operario jucunditas ex hoc ministerio orietur, quid enim jucundiùs accidere potest Apostolico alienæ salutis zelatori, quàm animam, pro qua, teste S. Chryostomo hom. 48. in ps. unigenitus DEI Filius non mundum dedit, non hominem, non terram, non mare, sed pretiosum sanguinem, eripere Diabolo, & DEO lucrari? custodire à flammis perpetuis, & æternorum gaudiorum facere participem? quam lætitiã in morte sentiet, qui meminerit, se tam copiosum tot moribundis solatium creasse, atque adeò eadem sibi mensurã à DEO consolationem mensuratum iri? quàm incredibilem denique voluptatem post mortem percipiet, si tot animas in cœlo videat inexplicabili gloriã fruentes, sibi que eam gratissimo animo adscribentes? Expertus sanè hanc voluptatem est Religiosus ille, qui, cum confessiones pauperum libenter excepisset, cœloque submississet, ab iisdem obviam sibi venientibus post mortem, è purgatorio liberatus, magnaque gratulatione ac pompa in cœlum est deductus, uti Joannes Major in spec. Exempl. V. Confessio ex 18. refert.

V. Ex quibus omnibus facilè nunc liquet, quàm magna de hoc ministerio æstimatio sit concipienda, quàmque adeò gravis censenda sit negligentia eorum Operariorum, qui hoc in negotio socordes & languidi fuerint deprehensi, maximè si per socordiam hanc fieret, ut is, quem adire in morbo extremo neglexissent, sempiternis ignibus addiceretur, què tamen illi duobus fortè verbis cœlo asserere potuissent; DEUS bone, ait iterũ Servius, quo animo in te futurũ putas? quas non flamas, quas non furoris faces in caput tuum ejaculaturus est? Sed nec ipse DEUS impunitam talem socordiam finet; id quod Patet quidam è nostra Societate expertus est, ut idem Servius in amico fideli p. 1. §. 3. refert, qui post mortem se cuidam alteri Patri

Patri ex condicto spectandum dedit, asseruitque, se propterea, quod tardior, negligentiorque in invisendis, juvandisque moribundis fuisset, tempore sat longo à conspectu divino exclusum, jussu fuisse ubivis gentium ac locorum animam agentibus præsto esse, eosque in morem Angeli Tutelaris, quæ precibus, quæ monitionibus internis, salutaribusque inspirationibus adjuvare. Addidit quoque, non se solum, sed alios quoque bene multos diverforum Ordinum Sacerdotes ob contumilem negligentiam simili pœna castigari.

§. II.

Quibus dotibus præditum oporteat esse Operarium, qui ægris & moribundis fructuosè assistere cupit.

UTi ad Sacerdotem in genere, ita vel maximè etiam ad eum, qui cum ægris & moribundis fructuosè agere cupit, gemina dos, virtus scilicet & scientia requiritur; per has enim si corpus & animam ægri lucratus fuerit, cum gaudio quondam dicere poterit ad Christum: Domine, duo talenta tradidisti mihi, ecce alia duo superlucratus sum.

II. Porro in specie agendo de singulis, virtutes quidem sequentes requiruntur in eo, qui prædictis personis prodesse cupit. 1. Est orationis studium, per quam tum sibi necessarium ad negotium tanti momenti gratiam à DEO frequenter petat; tum ipsos etiam, cum quibus acturus est, ægros peculiari affectu DEO in Missæ præsertim Sacrificio commendet. 2. Est Zelus Animarum, qui si unquam, hoc tempore, necessarius est; absque hoc enim languidè obibit hoc munus, & hoc ipso minùs ab ægris amabitur, atque adeò minorem quoque in eorum animabus fructum faciet. 3. Est Patientia & fortitudo, quæ tum omnes difficultates, quæ plurimæ in hoc munere occurrunt, generosè contemnat; tum molestias ex ipso morbo aut ægri vitijs subinde exoriri solitas, religiosè, alacritèque sustineat; in hac enim patientia possidebit animas curæ suæ commissas. 4. Est mansuetudo; cum enim ægri plerumque amaritudinibus undequaque sint circumdati, æquum est, ut Sacerdos desideratum dulcium verborum saccharum & mel pro temperanda hac acerbitate offerat. 5. Discretio,